

**Philippi Servii E Societate Iesv Amicus Fidelis Vsqve Ad
Mortem: Sive Modvs Ivvandi Moribvndos, Ægris, Sanisqve
Perinde Vtilis**

Servius, Philippe

Leodii, 1648

§. Secvndvs. Quo modo Amicus fidelis ægrum animet ad fortiter ferendos
superandosq[ue] morbi dolores.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-60032](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-60032)

§. SECUNDVS.

*Quo modo Amicus fidelis ægrum ani-
met ad fortiter ferendos supe-
randosq; morbi dolores.*

VT morbi diuturnitate corpusculi vires minuuntur, ita crescunt dolores, languoremque ita miserè interdum discruciant, ut varijs querimonijs impatientem animum prodat: facienda & huic morbo medicina.

Vlláne præsentior esse possit eâ quā nobis præscribit medicus cælestis? *In patientia vestra possidebitis animas vestras.* *Luc.* Quasi dicat hæc vna virtus est, quæ 21. vos hîc, & in cœlo, compositis passionum fluctibus in tranquillam animarum vestrarum possessionem immittet.

Ad huius virtutis amorem & exercitium, ita nos hortabatur Cyprianus: Sit licet rei familiaris amissio, sit de infestantibus morbis assidua & cruenta membrorum vexatio, sit de vxore, de liberis funebris & tristis auulsio; non sint tibi scandala ista, sed prælia; non debilitent aut frangant Christiani fidem, sed potius ostendant in collatione

" statione virtutem; cùm contemnend
 " sit omnis iniuria malorum præsentium
 " fiducia bonorum futurorum. Confli
 " ctatio in aduersis, probatio est virtu
 " tis, sicut scriptum est, vasa figuli pro
 " bat fornax, & homines iustos tentatio
^{Ser. de}
^{morta.} tribulationis. Hæc & plura in hanc
 rem ibidem Cyprianus.

Solet figulus *vasa* sua primò qui
 dem, fornacis ignibus committere;
 deinde, an excocta sint, virgula, vel in
 flexo saltem digito explorare; quod si
 sonum clarum & suauem reddiderint,
 bona; si fuscum aut raucum, mala iu
 dicat. Ita Deus olim, vas suum ele
 ctionis Paulum periclitatus est; spi
 rantem minarum ex equo deiicit,
 terræ affigit, graui cæcitatis virga
 Act. 9. percutit: quid ille, interim? Domini
 quid me vis facere? Ecquid de sono ve
 rum vas electionis agnoscitis? Quid
 Iobus à planta pedis, vsque ad verti
 cem capitis, vlcere pessimo percussus?
 Sicut Domino placuit, ita factum est. Sit no
 men Domini benedictum. O sonum omni
 vocum instrumentorumque musicos
 rum harmonia suaviorem!

Non

Non ita Ochozias , Rex Samariæ , qui, cùm in morbum incidisset, graui- terque doloreret ex pedibus, ite , ait , consulite Beelzebub, Deum Accaron , utrum viuere possim de infirmitate hac. Consulite Beelzebub! ô sonum ingratum nimis & insuauem!

Et Iulianus Apostata, lancea, incer- tum vnde, transuerberatus : Vicisti, in- quid, Galilæe, vicisti.

— Sonat & illa vitiū percussa, malignè Persius
Respondet viridi non cocta fidelia limo.

Illi nempe, vasæ erant in honorem, in pulcherrimo cælestis aulæ abaco collocanda : hi verò, vasæ in contu- meliam, breui infringenda, & in infer- næ domus sterquilinum abiijienda : Tamquam vas figuli confringes eos.

Pf. 2.

Ochoziā imitantur qui , morbis à Deo percussi , Pythones & Pytho- nissas consulunt , sibiisque nescio qui- bus præstigijs ac superstitionibus il- ludi patiuntur , sed caueant ne Ocho- ziæ , cuius impietatem Apostasiā- que æmulantur , similem exitum for- tiantur.

2. Cogitet æger peccata sua pœnas

F acer-

82 AMICI FIDELIS

acerbiores promereri, dicatque cum

Mich. Michea: Iram Domini portabo quia pec-

7. caui ei. Vel cum Iobo: Peccavi, & n-

Iob. 33. re deliqui, & ut eram dignus non recepi.

Et cum Augustino: Grauius est qui
commisi, leuius est quod tolero.

3. Dicat impatientiam non leuare
sed aggrauare dolorem, &, quod ma-
gni faciendum, tollere meritum ma-
gnum: quare ergo patiendi necessita-
tem non conuertit in merendi oppor-
tunitatem? Consilium illud est Chry-
sostomi, ut patiatur æger cum men-
to, quod nihilo minùs sine merito pa-
surus est.

Vis scire quantum sit patientię me-

2. Cor. ritum? Id quod in præsenti est in momentu-

4. neum & leue tribulationis nostra, æternus

gloriae pondus operatur in nobis. Idem ac

Rom. 8 Rom. Non sunt condignæ passiones huic

temporis ad futuram gloriam quæ reuelab-

tur in nobis.

4. Dicat, vnius dieculæ laboribus
redimi labores longè grauiores, anni-

toto tolerandos in purgatorio. Etho-

Ezech. est quod insinuat Ezechiel: Diem po-

4. anno dedi tibi.

Addit.

Adde hominem , dum hic patitur,
non modò luendam in altero sæculo
pœnam expungere , sed insuper gratiæ
nouæ accessionē promereri; post mor-
tem verò , vtrices illæ flammæ ita
peccati rubiginem excoquunt, vt gra-
tiæ adijciant nihil : ibi enim satispa-
tiendi dumtaxat, & non etiam meren-
di locus est.

5. Quando foruli siue loculi sacris
imaginibus vel statuis capiendis, ædi-
culæ in modum ædificantur, debent
& ipsæ imagines siue statuæ locula-
mentis suis adaptari; proinde dædolari
& perpoliri : audi quo modo : *Tun-
nibus, pressuris ex politi lapides suis coaptan-
tur locis per manus artificis, disponuntur per-
mansuri sacris ædificijs.* Vbi ergo dolo-
ris aculeos senseris ; malleos puta , vel
forfices , quibus loco tuo adaptaris.
Quid acutas quereris ? bene potius
ominare de loci , quem in cælo oc-
cupatus es , siue magnitudine , siue
splendore.

6. Accidit non raro, vt tunc maxi-
mè, Dominus Deus malleorum ictus
ingeminet, cùm morti sumus vicinio-

res; videt nimirum opifex faberrimus,
operi suo deesse aliquid ad perfectio-
nem, ideoque manum extremam ad-
hibet; tunc consilium diuinum, idea
sua interuertas? Imitandus est tibi
Christus Jesus Seruator noster, qui
vbi horam suam ex æterni Patris vo-
luntate aduenisse comperit; *Vt cognos-
cat mundus, inquit, quia diligo Patrem,*
sicut mandatum dedit mihi Pater sic faci.
Surgite, eamus: quoniam bone IESU
ad flagella, ad spinas, ad crucem, ad
mortem: dictum, factum. Hæc est ho-
ra vestra, dixit militibus tortoribus
suis; tragædiæ quam occœpistis, lu-
ctuosum ut solet, in Caluariæ theatro
finem imponite; quando ita Patri meo
libitum est, vestris ego non tantum
iussis & imperijs, verum etiam nuti-
bus examissim obsequar, vltroque
me accommodabo. *Affice & fac secun-
dum exemplar quod tibi in monte monstra-
tum est.* Vix tuæ siue comædia, siue
tragædia breui terminanda est, passio
tua, ut sic dicam, tamquam vltimus fa-
bulæ actus instat. Adsunt præmissi sa-
tellites diuinæ voluntatis executores:

quæris

Ioan.

14.

Exod.

25.

quæris quinam illi ? catarrhus ille qui
fauces inuasit ; tussis illa quæ intestina
conuellit ; febris illa tam ardens quæ
vires exedit ; aqua illa intercus quæ a-
nimam repentinò extinguit ; arenosus
ille calculus tam crudelis ; morborum
denique alij, numero plurimi, acerbitate
singulares, satellites sunt quibus
Deus mandauit de te, nempe ut , tri-
sti licet ministerio suo , passioni siue
morti tuæ promouendæ operam na-
uent.

Mortem, ais , non recusas : cur er-
go dolores ministros eius tantoperè
auersaris ? mortem morbus præcedit ,
morbum dolor comitatur ; morbum
doloremque non minus affert naturæ
lex atque conditio , quàm ipsam mor-
tem : eum ergo qui siue morbo , siue
dolori nimium obliuiscatur , certum
est , ait Cicero , naturæ repugnare , *Lib. de*
quid autem aliud naturæ repugnare, Senect.
quàm cum Dijs (dicamus nos , cum
Deo) bellare ? Tu ergo , si sapies , do-
lores tuos Christi doloribus , & mor-
tem tuam morti eius arctissima vo-
luntatum confensione agglutinabis , &

F 3   quan-

quantumuis myrræ & aloës calici
passionis tuæ admilceat, querimonijs
abstinebis. Dicas potius:

Bone Iesu da mihi hanc gratiam,
vt in hac qualicumque visitatione tua,
fructus & prouentus, quem desideras,
consequatur; neque impatientia vel
ingratitudine mea impediatur: tuam
spero, manum porriges infirmo mihi,
meque sicut Petrum Apostolum, cùm
mergi cœpisset, ex marinis fluctibus,
potenti dextera eripies, ne sub hac cru-
ce labefaciam & concidam.

¶. TERTIUS.

*Quo modo Amicus fidelis ægrum
iuvet in temptationibus
contra fidem.*

Compertum habet (vt est astutissi-
mus) animarum nostrarum iuta-
tus hostis, nullis machinis ædificium
quodvis facilius dirui posse, quàm si
fundamentum eius labefactetur: eo
enim vel subuerso penitus, vel graui-
ter conuulso, quidquid tandem fabri-
cæ superstruetur, ve ex tempore pes-
sum